

Byggeri skal ses fra luften

LUFTFOTO: 40-årige Kristian Danielsen driver en af Danmarks ældste luftfoto-virksomheder med speciale i at følge et byggeri løbende med månedlige optagelser. Aerodan Luftfoto har stort set arbejdet for alle i byggebranchen, og så har firmaet en utrolig historie.

Af Peter Hartung

På en ganske almindelig dag i starten af september kører Kristian Danielsen fra sit hjem i Hareskoven tidligt på morgenstunden. Inden klokken har rundet 10, har han parkeret sin BMW af ældre model på arealerne foran Roskilde Lufthavn – og er i luften.

Fra sit lille privatfly, en Cessna 172XP med kendingsbogstaverne OY-CTU, har den 40-årige pilot snart en enestående udsigt over det sjællandske landskab. Indsprøjtningsmotoren, den indstillelige propel og de 200 hk under motorhjelm er rigeligt til dagens flyvning.

Vejret er strålende, men Kristian Danielsen er ikke gået på vingerne for at nyde solen eller synet af sø og land. Han er – som altid omkring den første i måneden – oppe at flyve, fordi han skal fotografere en lang række igangværende byggeprojekter fra luften. Snart åbner han vinduet ved sin venstre side – og griber om håndtaget på sit Hasselblad-kamera.

Klik. Dagens første luftfoto er foreviget på de seks gange seks centimeter store negativer, der sikrer stor skarphed og detaljerigdom. Klik. Nybyggeri ved Trekroner. Klik. Et nyt indkøbscenter i Roskilde. Videre til havnen i Holbæk. Klik. Odense. Klik. Tilbage til Nyborg. Klik.

Det er en typisk arbejdsdag for indehaveren af Aerodan Luftfoto. Firmaet har specialiseret sig i at servicere bygge- og ejendomsbranchen med luftfotos af professionel topkvalitet.

Denne septemberdag har Aerodan travlt. Det adrætte lille fly krydser atter Storebælt og retter kursen mod Hovedstadsområdet. Her er masser af byggeri at rette linsen mod.

Klik. Lundbeck-byggeri. Klik. Nyt hotel. Klik. Dokøen. Klik. Islands Brygge. DR Byen. Klik. Hørsholm, Helsingør, Espergærde, Frederikssund, Hillerød. Klik efter klik.

Danielsen, Cessna og Hasselblad på arbejde.

Historisk firma

Aerodan Luftfoto er en af de ældste eksisterende virksomheder i en branche, der fortjener betegnelsen niche. Firmaet blev grundlagt i 1955 af Kristian Danielsens far, den kendte flyver Karl Emil Danielsen, der var en mand med masser af eventyrer i blodet.

Han startede som ingeniør hos FL Smith, men blev udlånt til en flyfabrik, og under en prøveflyvning i isvinteren 1946 skete noget, der ændrede hans liv.

”Min far havde taget sit kamera med, og fra flyet tog han billeder af de fastfrosne skibe på Øresund. Bagefter solgte han billederne til Berlingske Tidende for 600 kr. Det var det samme, som en ingeniør kunne tjene på en måned. Så der var en klokke, der ringede,” beretter Kristian Danielsen.

Hans far skyndte sig at tage et trafikflyvercertifikat. Og under stor opmærksomhed fra medierne arrangerede han en farefuld luftfærd rundt om Middelhavet i en lille enmotors maskine. Først måtte han dog annoncere efter selskab på turen. Der var over 200 ansøgere, og den uerfarne pilot endte med at vælge en tandlæge som flyvepartner.

”De fløj ned gennem efterkrigstidens Europa og rundt om Middelhavet som planlagt. Undervejs måtte de nødlande hos Fremmedlegionen i Nordafrika, og på et andet tidspunkt nødlandede de på et fyldt fodboldstadion. Det var utroligt, at de overlevede turen,” mener sønnen.

I 1955 tog hans far springet ud i en tilværelse som selvstændig. Aerodan Luftfoto blev grundlagt, og i starten levede firmaet som alle andre dengang af at fotografere landbrugsejendomme. Piloten fløj rundt og fotograferede gårde og husmandssteder – og bagefter rejste firmaets repræsentanter rundt med billederne i en taske og solgte de håndkolorerede luftfotos.

Det var en tung og besværlig proces. Det blev ikke lettere at drive virksomhed, efterhånden som bureaukratiet tog til. Derfor opfandt Karl Emil Danielsen et nyt koncept, som gjorde det muligt for ham at operere alene. Luftfotos af byggerier. Billeder af byggeprocesser.

I faderens fodspor

Frem til sin død i 1990 levede Karl Emil Danielsen af at lave luftfotos, der anvendes som dokumentation i byggebranchen. Men Aerodan Luftfoto lever videre – efter et næsten umærkeligt generationsskifte. Sønnen, Kristian Danielsen, begyndte allerede i 1984 at arbejde i sin fars firma, som han siden har moderniseret – og gjort til sit eget.

”Jeg fik mit eneflyvningsbevis på min 18-års fødselsdag den 19. oktober 1980, og dengang kunne jeg kalde mig Danmarks yngste pilot. I 1988 fik jeg mit trafikflyvercertifikat, og så fulgte en periode, hvor jeg fløj som freelancer. Jeg fløj dels taxaflyvning, dels fragtflyvning, for eksempel til Bruxelles. Men i dag arbejder jeg kun som luftfotograf,” siger Kristian Danielsen.

Efternavnet Danielsen er i øvrigt skyld i ”dan” i Aerodan, skønt de fleste regner med, at det kommer fra Danmark. Det er med andre ord et godt, dobbelttydigt firmanavn. Og Kristian Danielsen lægger ikke skjul på, at hans foto-niche er en god forretning.

”Mit koncept er stort set det samme som min fars. Jeg arbejder udelukkende på bestilling. De fleste af mine kunder er entreprenører. Mange af dem har ifølge deres kontrakt med bygherren forpligtet sig til at levere dokumentation i form af luftbilleder,” forklarer Danielsen.

Han skynder sig at tilføje, at han også arbejder for bygherrer, ingeniører, ejendomsmæglere og alle andre, der har brug for billeder fra fugleperspektiv. Men de største kunder er ubetinget firmaer som MT Højgaard, NCC, Pihl, Sjælsø Gruppen, Keops, Hoffmann, Nordkranen og Skanska.

”Jeg laver ikke taxa-flyvning længere, og i det hele taget er jeg ikke meget for at have andre med mig oppe i flyet, når jeg arbejder. De fleste vil nok opleve det som en ubehagelig flyvetur. Nogle gange må jeg cirkle rundt omkring den samme bygning flere gange, og nogle gange skal flyet ligge på siden, for at jeg kan få den rette vinkel,” afslører fotografen.

Gang i byggeriet

De senere år har været gode for Aerodan Luftfoto. Især i og omkring København er der opført masser af spændende erhvervsbyggeri. Lige nu er der en anelse stilstand, men der er fortsat fyldt godt op i ordrebøgerne hos anden generation Danielsen.

”Der skal nok være nogle, der synes, det er dyrt at købe luftfotos. Men de skal tænke på, at det er dyrt at drive en forretning som min. En pilotuddannelse koster i dag 600.000 kr. Flyet kostede 100.000 dollar, og mit to år gamle Hasselblad 100.000 kr. Dertil kommer de løbende driftsomkostninger,” beretter Kristian Danielsen.

”Personligt går jeg ikke på kompromis med kvaliteten. Jeg benytter kun det bedste udstyr, og jeg er endnu ikke gået over til digitale kameraer. Det sker, at jeg mister en opgave, fordi andre vil arbejde billigere. Men vi har gennem vores mange år i branchen set den slags konkurrenter komme og forsvinde igen, fordi de ikke kunne få en forretning ud af det.”

”For mig er det en del af jobbet, at jeg har fingeren på pulsen, hvad angår nyt erhvervsbyggeri. Jeg synes specielt, det har været spændende at følge udviklingen på havnefronten i København. Byen forandrer sig virkelig meget, når man ser den fra luften. Noget af det er måske ikke så smukt, som man kunne ønske sig. Men det meste er positivt,” mener den flyvende fotograf.

Kristian Danielsen oplyser i øvrigt, at den perfekte flyvehøjde, når man fotograferer byggeri, er omkring 400 meter. Og i modsætning til, hvad mange tror, bliver optagelserne ofte bedst i let gråvejrs. Skarpt sollys kan – især om vinteren – skabe lange sorte skygger, hvor det let kan være svært at skelne detaljer. Og netop detaljerne er vigtige på et godt luftfoto.